— А що, вже прийшов з міста? — поспитав Стефан Лабій своєї жінки.

— Та прийшов.

— Приніс гроші?

— Ая, приніс! Казав, що за кілька днів вже напевно дістане.

— От і маєш, знов те саме! Кілько разів він вже то говорив? Якась кара божа спала на мене. Три місяці годую його своєю кервавицею і крейцара не виджу. Не доста мені своїх бахорів, а ту ще професорів утримуй...

— Та вже чекай, заким зафасує. Він, може, нашого не схоче.

— Не схоче! Добре ти говориш! Бери та заріж йому знов курку. Ти знаєш, яке в нього сумління? А звідки ми можемо знати, що він по правді говорить? Я щось не дуже йому вірю. Де ж то, три місяці вже в службі — і щоби грошей не фасував? Я ще не чув про таке право. Я знаю, що в нашого цісаря кожний службаш на першого бере свою пенсію. А ту вже три перших минуло.

— Він каже, що йому самому дуже немило...

— Мило чи немило, але я йому більше їсти не дам. Ще дай сьогодні вечерю — і кінець. Скажи йому, що задурно не будемо годувати.

— Та скажи ти!

— Таки скажу! Гадаєш, буду соромитися, може? За свою працю нема сорому.

Лабій удався зараз до учителя, що мешкав лиш через сіни в малій хатчині.

— А що, пане, вифасували-сьте гроші?

— Ні ще! Казали, що сьогодні-завтра дістану.

Лабій голосно плюнув на землю і покрутив головою. Настала мовчанка. До хати увійшла жінка і поклала на стіл вечерю: миску печених бараболь і три великі, жовті огірки.

— Вечеряйте, пане,— промовила жінка.

— Так, так,— обізвався на те Лабій,— ще вечеряйте сьогодні, а вже завтра шукайте собі харчу деінде. Мені вас жаль, але і себе шкода. Вже я вас доста задурно годував. Може й другий трохи погодувати! З хати я вас не виганяю, сидіть собі здорові, але давати харчу більше не можу. Ви знаєте, що і коло мене нема таких гараздів. Ви за се не гнівайтеся...

— Я не гніваюся, бо вас цілком розумію. Лиш і тепер мушу вас запевнити, що задурно ви мене не годували. Будьте переконані, що як лиш дістану грошей, то до крейцара вам заплачу.

— Дай боже скоро сего діждатись! Гм, ходім, жінко! Ага, правда... я маю до вас якесь письмо. Почтар передав. Ось воно! А тепер — добраніч!

— Добраніч!

Учитель розірвав конверта. До нього писав його батько і жалувався на синову невдячність:

"...такі, синку, коло мене гаразди. Задовжився через тебе, а тепер за довги мене по судах тягають. А тобі байдуже, панує ш собі і, певне, на пусто-дурно протринькуєш гроші. А йшов ти на посаду, то казав, що будеш мені щомісяця посилати. От вже три місяці минуло, я свої ноги виходив на почту, а від тебе і крейцара не виджу. Красно ти робиш! Мама вже свої очі виплакала. Бог тебе тяжко скарає за мамині сльози..."

Учитель не мав сили дочитати листа до кінця.